

ZAGRANICZNY PROGRAM OBCHODÓW 100-LECIA ODZYSKANIA PRZEZ POLSKĘ NIEPODLEGŁOŚCI.

Zainspirowani przeszłością, kreujemy przyszłość

Działania Instytutu Adama Mickiewicza

Ponad 700 tys. osób uczestniczyło w wydarzeniach organizowanych przez Instytut Adama Mickiewicza wraz partnerami w ramach zagranicznego programu obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości Niepodległa. Od początku trwania programu odbyło się ponad 240 wydarzeń kulturalnych w 65 miastach od USA przez Europę, ze szczególnym uwzględnieniem Europy Środkowej, po Azję w tym m.in. 76 koncertów, 56 spektakli, 38 wystaw, 37 warsztatów i 17 konferencji. Informacje publikowane na portalu Culture.pl dotarły do 6,5 miliona użytkowników, którzy wygenerowali w tym czasie 18 mln odsłon.

W kulminacyjnym momencie tegorocznego programu zagraniczna publiczność może uczestniczyć w wydarzeniach prezentowanych w tak prestiżowych i rozpoznawalnych miejscach jak: Centrum Pompidou (Paryż), Barbicane Centre (Londyn), Elbphilharmonie (Hamburg), Złota Sala Musikverein (Wiedeń), teatr Bouffes du Nord (Paryż), BOZAR (Bruksela), Lotte Concert Hall (Seul), National Centre for the Performing Arts (Pekin), Carnegie Hall (Nowy Jork), a także w wystawie polskiego designu podczas Design Blok w Pradze, pokazach teatru tańca na Shanghai International Arts Festival i siedmiu spektaklach musicalowych „Paderewski Cycle” prezentowanych od Nowego Jorku poprzez Los Angeles, Nowy Meksyk po Nowy Orlean.

Program zagraniczny Wieloletniego Programu Rządowego „Niepodległa”, powierzony przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego Instytutowi Adama Mickiewicza, jest największym przedsięwzięciem promującym polską kulturę po 1989 r. W ciągu czterech lat w ramach programu zrealizowanych zostanie ponad 400 projektów kulturalnych. Celem programu jest wzmocnienie wizerunku Polski, jako kraju o bogatych tradycjach, z czerpiącą z przeszłości nowoczesną kulturą, stanowiącą ważny element wspólnej europejskiej tożsamości. Program pod hasłem „Zainspirowani przeszłością, kreujemy przyszłość” realizowany jest w ponad 20 krajach Europy (ze szczególnym uwzględnieniem Europy Środkowej), Azji oraz w głównych aglomeracjach Stanów Zjednoczonych.

Niepodległa w Europie Zachodniej

Po sukcesie monograficznej wystawy Romana Cieślewicza prezentowanej w Muzeum Sztuk Dekoracyjnych, w Paryżu otwarta została kolejna duża polska wystawa: w Centrum Pompidou, jednym w najważniejszych na świecie muzeów sztuki współczesnej, prezentowana jest wystawa poświęcona Katarzynie Kobro i Władysławowi Strzemińskiemu (24 października 2018 – 14 stycznia 2019). Jest to najważniejszy element wspólnych działań Instytutu Adama Mickiewicza i Muzeum Sztuki w Łodzi po prezentacjach w Madrycie i Malmö. Obie instytucje przypominają

światowej publiczności o należnym tej parze artystów miejscu w historii sztuki XX wieku. Jednocześnie w Muzeum Sztuki w Göteborgu otwarta została wystawa „Młoda Polska” (27 października 2018 – 17 marca 2019). Ta przygotowana wspólnie z Muzeum Narodowym w Warszawie wystawa to największa prezentacja polskiego malarstwa w krajach skandynawskich.

Polska muzyka prezentowana jest podczas specjalnych cykli, tras koncertowych i koncertów. Jesienny program muzyczny to m.in. polski fokus w otwartej w 2017 roku i wzbudzającej ogromne zainteresowanie Elbphilharmonie w Hamburgu (10 września – 25 listopada 2018). Cykl kilkunastu koncertów prezentuje polską muzykę klasyczną i jazzową. 2 grudnia w paryskiej katedrze św. Ludwika odbędzie się koncert „Hymne a la Pologne”. Orchestre Pasdeloup, najstarsza francuska orkiestra symfoniczna, wykona polski program pod batutą Jerzego Maksymiuka z udziałem pianisty Janusza Olejniczaka. Koncert w Paryżu, podobnie jak koncert NOSPR w Wiedniu, odbędzie się pod patronatem Prezydenta RP Andrzeja Dudy.

Ważnym punktem programu muzycznego Instytutu Adama Mickiewicza są liczne zamówienia kompozytorskie złożone m.in. u Agaty Zubeł, Krzysztofa Pendereckiego, Pawła Szymańskiego (premiera 2 listopada w Londynie) i Elżbiety Sikory (premiera 2019), prezentowane podczas koncertów w Berlinie, Londynie, Hamburgu, Warszawie i Wiedniu.

Muzyczny i wystawienniczy jesienny program *Niepodległa* łączy specjalny program poświęcony Studiu Eksperymentalnemu Polskiego Radia. Jego najważniejszym punktem jest wystawa w Zentrum der Kunst und Medien w Karlsruhe (Centrum Sztuki i Mediów, 14 lipca 2018 – 6 stycznia 2019). Wystawę dopełniają płyty i koncerty, a także projekty oparte na nowych technologiach m.in. projekty VR czy biblioteka sampli SEPR, z której tylko w ciągu pierwszego miesiąca zarejestrowano 18 tys. pobrań.

Po cyklu spektakli Krystiana Lupy podczas Festival d'Automne paryskiej publiczność zaprezentowane zostaną projekty teatru ZAR na scenie słynnego teatru Petera Brooka - Bouffes du Nord (12 – 15 grudnia 2018). W programie koncert "Anamnesis", projekcja filmu "Akropolis" oraz spektakl "Medee. O przekraczaniu".

Niepodległa w Europie Centralnej

Rocznica 100. odzyskania przez Polskę niepodległości to także ważny moment w historii krajów regionu Europy Centralnej. Z tego względu duża część programu skupiona jest na krajach Europy Środkowej i Wschodniej.

Bogatą prezentację polskiego designu, w tym wystawy podczas Romanian Design Week, Budapest Design Week i Vienna Design Week, którego Polska była gościem honorowym, dopełnia wystawa poświęcona kolorom regionu „Korale koloru koralowego” prezentowana w ramach Design Blok w Pradze (25–29 października) oraz telewizyjne pokazy serialu o designie „Rzecz polska” wyprodukowanego przez IAM i TVP Kultura.

Po bogatej prezentacji polskiej muzyki na festiwalach Bridging Europe w Budapeszcie i Praskiej Wiośnie, odbędzie się wyjątkowy koncert – 17 listopada NOSPR pod dyktando Alexandra Liebreicha i pianista Szymon Nehring wystąpią w słynnej Złotej Sali Towarzystwa Muzycznego w Wiedniu (Wiener Musikverein). Koncert pod patronatem Prezydenta RP Andrzeja Dudy zakończy minitrasę artystów, którzy koncertowali jesienią, otwierając polski fokus w Elbphilharmonie w Hamburgu (10 września 2018) i wspierając markę polskiego biznesu koncertem w Kopenhadze (9 września 2018).

Program przygotowany z partnerami litewskimi obejmuje prezentacje oparte na wspólnym dziedzictwie kulturowym, takie jak: wystawa „Anioł i syn” poświęcona Witkiewiczom (20 września – 18 listopada 2018), wystawa „Litwo, Ojczyzno moja... Adam Mickiewicz

i jego poemat „Pan Tadeusz” po raz pierwszy prezentująca rękopis „Pana Tadeusza” na Litwie (27 listopada 2018 – 24 lutego 2019), czy „Dziady” w reżyserii Eimuntas Nekrošiusa (29-30 października 2018), a jednocześnie nurty współczesnej sztuki w obu krajach prezentowane na wystawie „Czekając na drugie nadejście”, którą po prezentacji w CSW w Wilnie oglądać można w Warszawie (26 października 2018 – 27 stycznia 2019). Wystawa „Litwo, Ojczyzno moja... Adam Mickiewicz i jego poemat Pan Tadeusz” objęta została honorowym patronatem ze strony polskiej Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego i wiceprezesa Rady Ministrów, ministra kultury i dziedzictwa narodowego prof. dr hab. Piotra Glińskiego, a ze strony litewskiej Premiera rządu Republiki Litewskiej Sauliusa Skvernelisa i ministra kultury Republiki Litewskiej Liany Ruokytė-Jonsson.

Główny punkt jesiennego programu w Ukrainie to polsko-ukraińskie koncerty zatytułowane „Muzyka niezależności”. Ideą przewodnią projektu jest zestawienie polskiej i ukraińskiej muzyki XX wieku. Autorem cyklu, przygotowanego przez polskich i ukraińskich artystów, jest Roman Rewakowicz - promotor polsko-ukraińskiego dialogu muzycznego. 4 grudnia 2018 Narodowa Orkiestra Ukrainy zagra w Narodowej Akademii Muzycznej Ukrainy w Kijowie m.in. Symfonię h-moll op. 24 „Polonia” I. J. Paderewskiego.

Kolejny projekt muzyczny to nowatorska polsko-ukraińska orkiestra rozrywkowa złożona z polskich i ukraińskich muzyków młodego pokolenia. Bazą do tworzonych wspólnie kompozycji będą teksty ukraińskich poetów i pisarzy, a muzykę skomponują do nich jazzmani Michał Górczyński i Paweł Szamburski. Orkiestra wystąpi po raz pierwszy 17 listopada 2018 w 33 jazzclub w Kijowie.

Niepodległa w Azji

China Shanghai International Arts Festival zaliczany jest do największych wydarzeń kulturalnych w Chinach. Polski fokus na jubileuszowej, XX. edycji festiwalu (19 października – 18 listopada 2018), prezentuje m.in. koncert Sinfonii Varsovii, a także spektakl „Żniwa” Polskiego Teatru Tańca, który wykorzystuje kompozycje Eugeniusza Rudnika, pioniera polskiej muzyki elektronicznej, związanego ze Studiem Eksperymentalnym Polskiego Radia. Koncert Sinfonii Varsovii jest częścią trasy, podczas której orkiestra gra 10 koncertów w najważniejszych chińskich i koreańskich salach koncertowych m.in. National Centre for Performing Arts w Pekinie i Lotte Concert Hall w Seulu z tak wybitnymi solistami jak Anne-Sophie Mutter i Yu-Chien Benny Tseng. Po ośmiu koncertach w Chinach pod dykcją prof. Krzysztofa Pendereckiego, muzycy zagrają dwa koncerty Korei Południowej (10 i 11 listopada w Usan i Seulu), tym razem pod batutą maestro Grzegorza Nowaka.

Ponadto Instytut Adama Mickiewicza zadbał o oprawę kulturalną Rejsu Niepodległości, wykorzystując obecność Daru Młodzieży w Singapurze i Osace do pokazania najciekawszych zjawisk w polskiej kulturze. Publiczność obecna w porcie w Singapurze podziwiać mogła m.in. rzeźby kinetyczne, a melomani uczestniczyli w koncercie Marka Brachy w ogrodzie botanicznym. Kolejny przystanek żaglowca zaplanowany jest w Osace (13-16 listopada 2018), gdzie na widzów czekać będzie m.in. wirtualny rejs na pokładzie polskiego transatlantyka MS „Piłsudski”. Dzięki technologii VR widzowie poznają historię Polski sprzed 100 lat w nowoczesnej formie.

Niepodległa w USA

I.J. Paderewski inspirował międzynarodowych twórców, nie tylko muzyków wykonujących jego kompozycje, ale też wykorzystujących najnowsze technologie artystów sztuk wizualnych (instalacja „Paderewski Remixed” brytyjskiego kolektywu Yeast Culture) i twórców związanych z amerykańską sceną musicalową. Na przełomie listopada i grudnia w czterech amerykańskich miastach od Nowego Jorku poprzez Los Angeles, Nowy Meksyk po Nowy Orlean zaprezentowane zostaną efekty projektu „Paderewski Cycle” (28 listopada - 6 grudnia 2018). Spektakle z potencjałem nie tylko na musicale, ale i oratorium czy alternatywną operę zaprezentowane zostaną m.in. przedstawicielom środowisk akademickich, producentom broadwayowskich spektakli oraz potencjalnym inwestorom.

Kwartet Śląski przypomni podczas koncertów w Nowym Jorku i Chicago (6, 7 listopada 2018) twórczość powstańca warszawskiego Romana Padlewskiego i Joachima Mendelsona, których życie i muzyka związane były z Warszawą. Wybitny polski zespół kameralny w roku swojego jubileuszu (40-lecie istnienia) postanowił zaprezentować światu nieznane dotąd szerokiej publiczności polskie kwartety smyczkowe.

11 listopada na festiwalu United Solo na Broadwayu w Nowym Jorku zaprezentowany zostanie multimedialny spektakl „The Auschwitz Volunteer: Captain Witold Pilecki” oparty na wielokrotnie nagradzanej publikacji „Beyond Bravery. An Auschwitz Volunteer” wg raportów pułkownika Witolda Pileckiego.

W nowojorskiej Carnegie Hall (14 listopada) wystąpią Janusz Olejniczak, Sebastian Karpiel-Bułecka, znakomici muzycy z Atom String Quartet, Neo Quartet i Kwartetu Góralskiego Karpiela-Bułecki pod dyktando Jerzego Maksymiuka. W programie koncertu przygotowanego przez Teatr Wielki Operę Narodową „Głosy gór” publiczność usłyszy czerpiące z muzyki gór kompozycje m.in: Karola Szymanowskiego, Wojciecha Kilara i Henryka Mikołaja Góreckiego. Całość dopełnią projekcje wykorzystujące zdjęcia Mieczysława Karłowicza.

Premiery Niepodległej

Hasło „Zainspirowani przeszłością, kreujemy przyszłość” zobowiązuje. Ważną częścią programu są nowe dzieła, których twórcy czerpią inspirację z dorobku 100 lat polskiej kultury.

Są wśród nich kompozycje zamówione przez Instytut Adama Mickiewicza specjalnie na rocznicę, a także spektakle, multimedialne instalacje artystyczne, projekty kultury cyfrowej i VR.

Tylko podczas pierwszego roku programu doszło do premierowych wykonań czterech utworów skomponowanych przez polskich kompozytorów na zamówienie Instytutu i partnerów (EUYO, NIFC, Klangforum Wien, radio BBC): opera „Bildbeschreibung” (6, 29 września 2018) i nagrodzony Europejską Nagrodą Kompozytorską „Fireworks” Agaty Zubeł (13, 14 i 19 sierpnia 2018), „Polonez” Krzysztofa Pendereckiego (premiera zagraniczna – 25, 29 października 2018) i „Fourteen Points. Woodrow Wilson Overture” Pawła Szymańskiego (2 listopada 2018). W przyszłym sezonie planowana jest m.in. premiera utworu Elżbiety Sikory.

Polska muzyka to także premiery płytowe m.in. płyty promujące dorobek SEPR, które trafiły m.in. do prenumeratorów magazynu „The Wire” i album Kwartetu Śląskiego „Grażyna Bacewicz The Two Piano Quintets – Quartet for Four Violins.” - płyta miesiąca BBC Music Magazine.

Powstały spektakle tańca współczesnego przygotowane w koprodukcji z partnerami z Europy Środkowej i krajów Partnerstwa Wschodniego. „Wielogłos” – pierwszy z serii „Terytoria choreografii” spektakl inspirowany twórczością tancerek i choreografek związanych z polską kulturą, a także inspirowany przestrzeniami postindustrialnymi spektakl „Serce fabryki”. Zainspirowani twórczością i osobowością Paderewskiego twórcy amerykańskiej sceny musicalowej przygotowali projekty spektakli w ramach cyklu „Paderewski Cycle”.

W przygotowaniu są kolejne spektakle tańca współczesnego i spektakle dramatyczne.

Premiery Niepodległej: Nowe technologie

Program wykorzystuje nowe technologie w 25% projektów. Nie mogło ich zabraknąć wśród premierowych wydarzeń, przygotowanych specjalnie na 100-lecie. Na graczy VR czeka dostępne na platformach „Cricoterie” – doświadczenie VR inspirowane twórczością Tadeusza Kantora, przygotowane przez belgijsko – amerykański kolektyw artystyczny Tale of Tales.

Najnowsze technologie wykorzystują projekty poszerzające wiedzę zagranicznych odbiorców o polskim życiu muzycznym m.in. „Paderewski Remixed” – multimedialna instalacja kolektywu Yeast Culture oparta na filmie „Sonata Księżycowa” z 1937 roku, którego bohaterem jest I.J. Paderewski, instalacja APPARATUM kolektywu Pan Generator i biblioteka sampli promujące dorobek Studia Eksperymentalnego Polskiego Radia czy Mapa Polskich Kompozytorów.

Culture.pl zaprasza w multimedialną podróż w przeszłość – w czasy, kiedy losy Polski, wymazanej z politycznej mapy Europy, dopiero się ważyły. Narratorem opowieści jest Georg Brandes – wybitny duński pisarz. Premiera artykułu multimedialnego „Where is Poland? Foreigner’s Guide to Polish Culture under Partitions” w listopadzie.

Culture.pl 3.0 dla Niepodległej

Culture.pl 3.0 to odzwierciedlenie najnowszych trendów, które obecnie pojawiają się w projektowaniu serwisów internetowych. Wykorzystując możliwości najnowszych technologii i kreatywność polskich projektantów Culture.pl 3.0 stawia na doskonalenie funkcjonalności serwisu i atrakcyjności prezentowanych treści. Culture.pl 3.0 wychodząc naprzeciw oczekiwaniom użytkowników został zaprojektowany w trybie „mobile first”, dzięki czemu pobrania z telefonów wzrosły o 25%. Od uruchomienia Culture.pl 3.0 w kwietniu br. w porównaniu do analogicznego okresu w roku 2017 roku liczba użytkowników zwiększyła się o 13,5%, liczba odsłon o ponad 50%. Użytkownicy spędzają też więcej czasu na nowym Culture.pl, aż o 27% dłużej. W sumie od listopada 2017 do listopada 2018 portal odwiedziło 6,5 mln użytkowników generując 16 mln odsłon.

Kompleksowy program Instytutu Adama Mickiewicza realizowany w ramach Wieloletniego Programu Rządowego Niepodległa tworzą dwa bloki programowe. Program Niepodległa przygotowany został przez zespół Instytutu, a realizowany jest we współpracy z zagranicznymi i polskimi partnerami. Przez cztery lata, Instytut Adama Mickiewicza zrealizuje w ponad 20 krajach ponad 400 projektów.

Autorski program IAM dopełnia szereg projektów realizowanych w ramach „Kulturalnych pomostów”, programu dotacyjnego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego prowadzonego przez Instytut.

Program skierowany jest do organizacji pozarządowych prowadzących działalność kulturalną oraz samorządowych instytucji kultury. Nabór na 2018 cieszył się ogromnym zainteresowaniem – zostały złożone 263 projekty, a dofinansowanie otrzymały 74 najwyżej ocenione wnioski. W ramach edycji programu 2018 zaplanowano 316 wydarzeń kulturalnych w 74 miastach w 18 krajach. Budżet programu w 2018 r. wynosi 10.000.000 zł.

W ramach Wieloletniego Programu Rządowego Niepodległa na realizację programu zagranicznego obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości w latach 2017–2021 przeznaczono ponad 60.000.000 złotych, z czego ponad 20.000.000 złotych na współpracę z organizacjami pozarządowymi i samorządowymi instytucjami kultury.

Więcej o programie na culture.pl

Szersze informacje:

Magdalena Mich
Rzecznik prasowa
zastępca kierownika Wydziału Komunikacji
Instytut Adama Mickiewicza
Tel: 00 48 602 663 570
mmich@iam.pl